

XXXIV. VÝROČNÍ SJEZD ČESKÉ KARDIOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI

Volná sdělení — preventivní kardiologie · Brno · 10. 5. 2026

Pohlavně specifické asociace mezi poruchami dýchání ve spánku a kardiometabolickým rizikem

data z reálné praxe ze sestersky vedené, digitálně podporované preventivní ambulance

E. Jakubovičová, B. Jiravská-Godula, J. Samiec, V. Szotkowská, M. Kantor, A. Kadlubcová,
M. Mikolášová Paličková, D. Hóta, J. Chovančík, O. Jiravský

Pozadí a klinická otázka

Sleep-disordered breathing v primární prevenci

■ Modifikovatelný, ale poddiagnostikovaný KV faktor

Poruchy dýchání ve spánku zvyšují riziko hypertenze, metabolického syndromu, ICHS, poruchy srdečního rytmu, CMP, deprese a úzkosti, snížené kognice, dopravních nehod

■ Klasický stereotyp obstrukční spánkové apnoe

Chrápající muž s obezitou — maskuje atypické fenotypy u žen, u kterých může být klinický obraz odlišný.

■ Doporučení pro screening jsou pohlavně neutrální

Riziko podchycení signálu pouze v mužské subpopulaci a podhodnocení rizika u žen.

Cíl studie

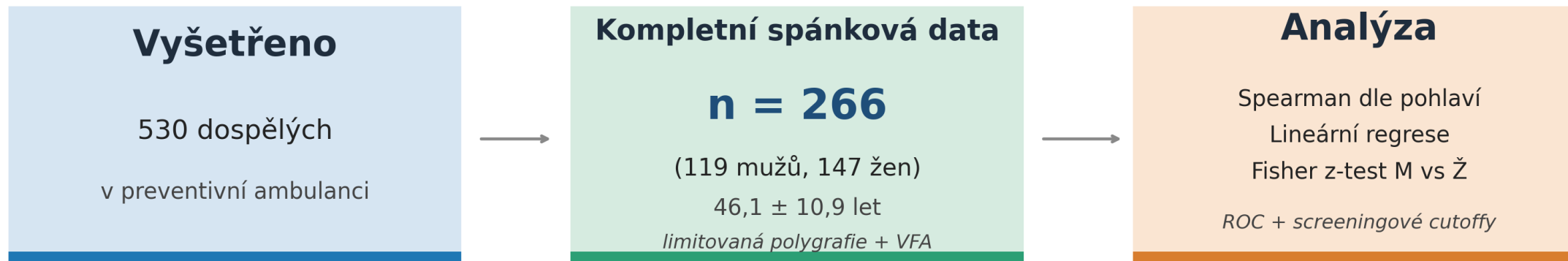

Jak časté jsou poruchy dýchání ve spánku?

**Liší se vazba mezi závažností poruchy dýchání ve spánku a
viscerálním tukem mezi muži a ženami?**

Metody

Design — průřezová studie · monocentrum · sestersky vedená preventivní ambulance s digitální podporou

Měření AHI

Limitovaná polygrafie → AHI

AASM klasifikace závažnosti:

- Norma AHI < 5
- Lehká AHI 5–14
- Středně těžká AHI 15–29
- Těžká AHI ≥ 30

Statistické metody

*Spearmanova korelace stratifikovaná dle pohlaví
(AHI vs VFA samostatně u mužů a žen)*

*Multivariabilní lineární regrese predikující VFA z AHI;
ROC analýza pro screeningové cutoffy*

Klíčový test: Fisher z-test korelací M vs Ž

ověřuje, zda se efekt AHI na VFA liší mezi pohlavími

Prevalence SDB a pohlavní rozdíly v naší kohortě

58,3 %

klinicky významné SDB
(AHI \geq 5/h)

7 vs 4

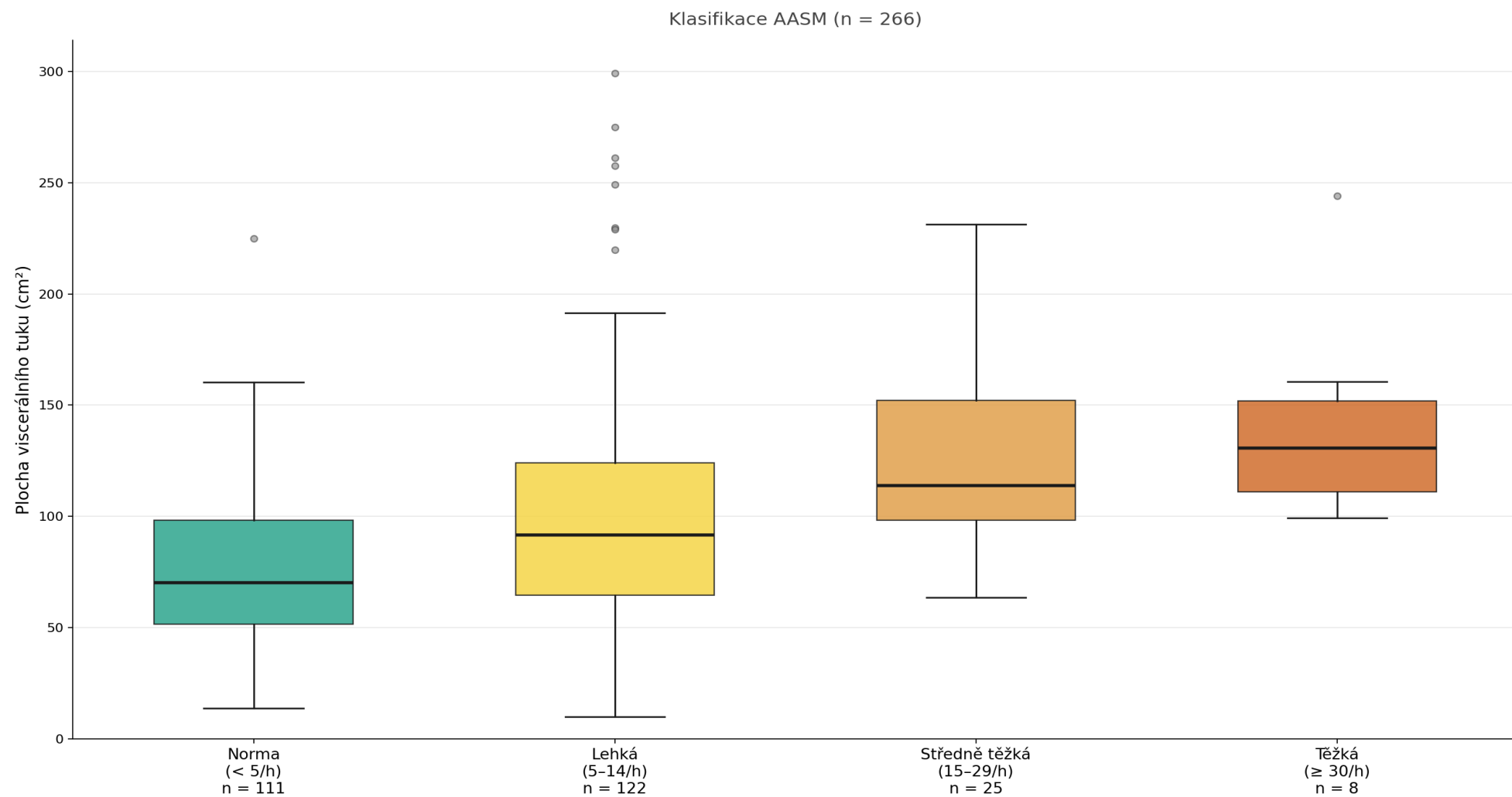
medián AHI / hod
muži vs ženy

74 % vs 46 %

splnilo kritéria OSA
muži vs ženy

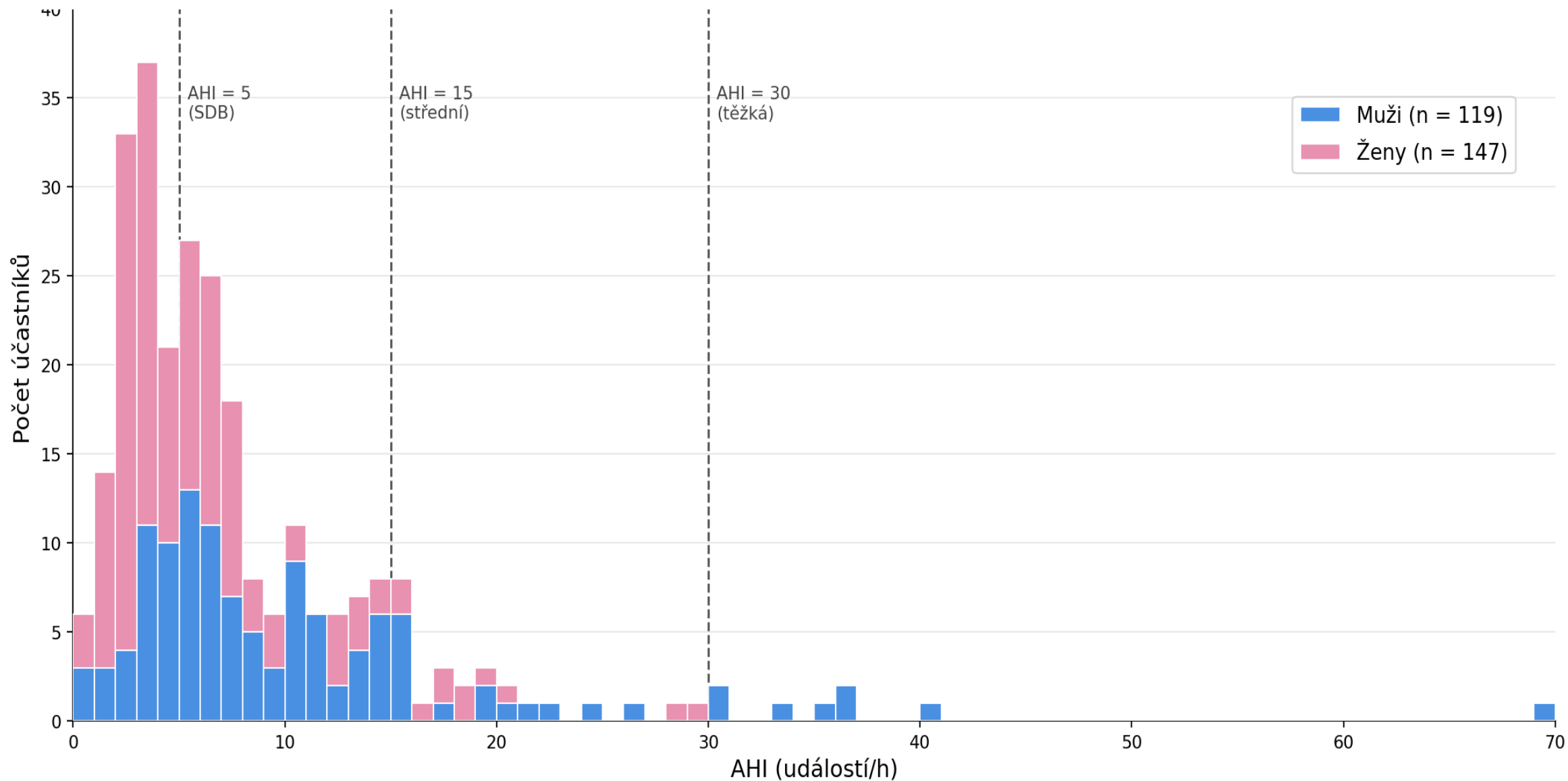

Viscerální tuk dle závažnosti SDB

Monotónní vzestup VFA napříč AASM kategoriemi v celé kohortě potvrzuje gradient závislosti dávky.

Rozložení AHI v kohortě dle pohlaví a hranic AASM

Predikce AHI z množství viscerálního tuku

Spearmanova korelace stratifikovaná dle pohlaví; ROC analýza pro screeningové cutoffy

Model	Spearman ρ (95% CI)	p	AUC pro OSA
Celkem (n = 266)	0,400 (0,30 až 0,50)	< 0,001	—
Rozdíl ρ M vs Ž (Fisher z)	Z = 2,11	0,035	—
Muži (n = 119)	0,612 (0,49 až 0,71)	< 0,001	0,754
Ženy (n = 147)	0,421 (0,28 až 0,55)	< 0,001	0,718

Muži

Optimální cutoff Youden: VFA ≥ 75 cm²

Sens 69 % · Spec 74 % · při VFA ≥ 100 cm² \rightarrow PPV 95 %

Ženy

Optimální cutoff Youden: VFA ≥ 119 cm²

Sens 51 % · Spec 86 % · při VFA ≥ 100 cm² PPV 62 %

Vazba VFA \times AHI prokázána u obou pohlaví, ale silnější u mužů (Fisher z, p = 0,035)

Diskuse — pohlavně specifický fenotyp

Pohlavně specifický fenotyp

U mužů se SDB projevuje silně viscerální adipozitou. U žen slabší, ale stále signifikantní

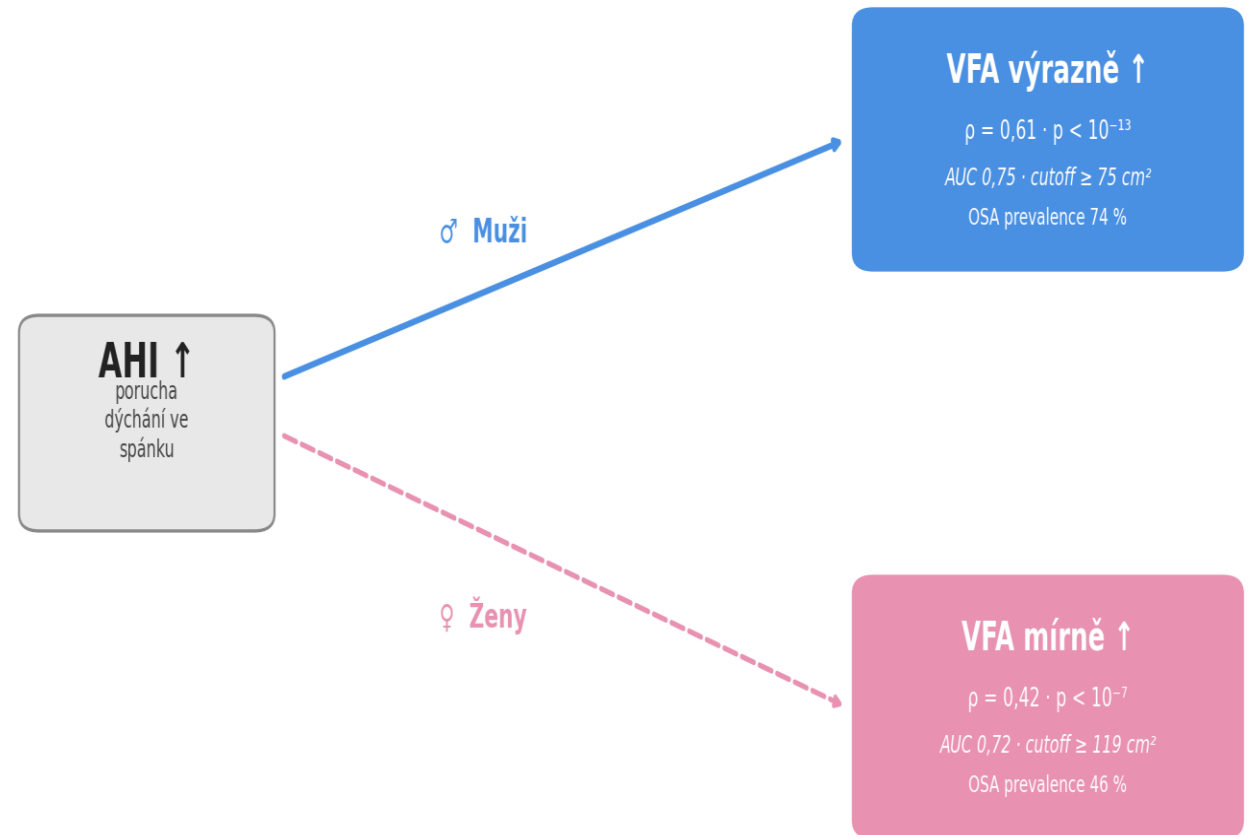
Globální kardiometabolický signál

AHI globálně koreluje s BMI, obvodem pasu i aterogenní dyslipidemií (vše $p < 0,001$) → SDB je modifikovatelný uzel rizika.

Sestersky vedená prevence funguje

V naší kohortě bylo zachyceno 58 % osob s SDB, které by jinak unikly pozornosti.

Pohlavně specifická vazba — oba prokázány, ale s rozdílnou intenzitou

Fisherův z-test rozdílu korelací: $Z = 2,11$; $p = 0,035$ → vztah u mužů je signifikantně silnější

Limitace a take-home message

- **Průřezový design**

Bez kauzality — pozorované asociace, ne směr vztahu.

- **Limitovaná polygrafie**

Zlatým standardem je plná PSG ve spánkové laboratoři.

- **Sebevýběr účastníků prevence**

Proaktivně skríněná populace; opatrnost při generalizaci.

TAKE-HOME MESSAGE

1 Více než polovina (58 %) dospělých mělo klinicky významnou SDB.

2 Vazba SDB ↔ viscerální tuk je silnější u mužů a slabší u žen → cutoffy: M \geq 75 cm², Ž \geq 119 cm²

Děkuji za pozornost

📍 Kontakty

MUDr. Bc. Jan Samiec

☎ +420 558 304 541

✉ jan.samiec@npo.agel.cz

✉ preventivnimedicina@npo.agel.cz